

БЕКІТІМІН

**Талдықорған индустріялдық
колледжінің директоры**

Ә.Қ. Жұмаділов
«31» 08 2023 ж

**Алғашқы әскери дайындықты оқыту мен жасөспірімдерге әскери-патриоттық
тәрбие жұмысын жүргізу**
Ж О С П А Р Ы

**1. Алғашқы әскери дайындықты оқыту мен жасөспірімдерге әскери-патриоттық
тәрбие жұмысының міндеттері**

Колледж жасындағы оқушылардың Казакстан Республикасының «КР ҚК әскери кызметі туралы» зандары, «Ұлттық қауіпсіздік туралы», «Азаматтық корғаныс туралы» зандары мен Қазакстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылдың 23 тамыз айындағы №1080 каулысымен бекітілген Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты мен КР Білім және ғылым министрлігінің 2013 жылғы З сөүірдегі №115 бұйрығымен бекітілген оку бағдарламалары арқылы жүзеге асырылады. «Мемлекеттік мекемелерде азаматтарды әскери кызметке даярлауды қамтамасыз ету мен үйымдастыру ережесі туралы» каулысына, 2005 жылдың 8 шілдесіндегі «Әскери міндеттілік пен әскери кызмет туралы» КР занының 18 бабына және 1998 жылғы Қазакстан Республикасы Корғаныс Министрлігі мен ТЖ комитетінің дайындаған «Жастарды бастапқы әскери даярлау мен өмір қауіпсіздігі туралы» бұйрықтарын, КР ҚК әскери доктринасын, сондай-ақ КР Білім және ғылым министрліктерінің каулы, караптарын, бұйрықтарын негізге ала отырып үйымдастырылып жүргізледі.

Азаматтарды КР ҚК катарына және де басқадай әскериленген құрамаларда кызмет етуге даярлау. Отанды корғаудағы конституциялық құқықтарын үғыну, әскери білімдерін жетілдіруге ұмтылу, Отан алдындағы жеке басының жаупкершілігі мен касиетті борышы екенін терен үғынуларына тәрбиелеу.

Алдағы өмірде бейбіт өмір сүру міндеттілігінің талаптары әрқайсысының жеке атқаратын міндеті, КР азаматтарының жауынгерлік ынтымактастығы, халықтар достығы, ата-бабалар ерлігін мактан етіп дәріптеу, өнеге тұту, салт-дәстүрлерді құрметтеу, өз Отаны Қазакстан Республикасына деген мактанды сезімдерін ояту.

Сондай-ақ, негізгі талаптармен танысып, ату құралдарының құрамын оқып үреніп, білім мен білік дағдыларын қалыптастыру, нысанага дөп тигізуге үйрету.

Оз тұрган жерін анықтау, картадан таба білу, азимут бойынша қозғалыс жасау, топографиялық картамен жұмыс жасай білу. ТЖ табиғи және тұрмыстық әртүрлі апаттардан өзін және өзгелерді құтқару, жаракаттанғандар мен жаараланғандарға алғашқы мед. көмек көрсете білулері. Дер кезінде дабылға дайын болу.

І. Кәжет үйнелгендегі түрлі жағдайларда

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерзімі	Орындалғаны туралы деректеме
1.	Жана оку жылында АӘД пәнін оқыту туралы және топтарды взводтарға, бөлімшелерге бөлу, взвод пен бөлімше командирлерін тағайындау туралы бұйрық жобасын даярлау.	Кыркүйек айынын бірінші аптасы	
2.	Оку жылында аткарылатын әскери-патриоттық тәрбие жоспарын даярлап, колледждің жалпы жоспарына кіргізуге ұсыну.	Кыркүйек	
3.	АӘД-тың оку-материалдық базасын жетілдіру мен кайта жабдықтау жоспарын жасап, бекітуге ұсыну	Кыркүйек	

4.	Сабакка колданатын дидактикалық материалдар мен көрнекіліктер, басқада кәжетті құралдарды жүйелеу жоспарын ретке келтіру.	Кыркүйек	
5.	Жастары 16-га толған ер балаларды «...әскерге шакыруға дейінгі есепке алу» тізімдерін жасап, керекті құжаттарын жинауға нұсқама беру.	Караша-акпан	
6.	Дер кездерінде колледждік және кала аумағында өткізілетін іс-шараларға катынасатын оқушыларға бұйрыктар жобасын әзірлең отыру.	өтілу мерзімі бойынша	
7.	2-ши курс студенттерімен 5 күндік Әскери-далалық жынын өткізу туралы бұйрық жобасын жасау, әскери бөлімшемен ортактаса жұмыс жоспарын жасау, сабак жоспарлары мен басқада құжаттарын реттеу.	Сәуір, мамыр	
8.	АӘД курсын аяқтау туралы бұйрық жобасын даярлау.	Мамыр	
9.	Колледждегі жыл бойы аткарылған әскери-патриоттық тәрбие жұмысы мен оку-материалдық базасының жағдайы туралы корытынды есеп жасау.	Мамыр, маусым (өткізу кестесіне байланысты)	

ІІ. Студенттер мен сабактан тыс және колледжден тыс жүргізілетін жұмыстар.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерзімі	Орындалғаны туралы деректеме
1.	Колледждің атынан түрлі әскери-спорттық жарыстарға катынасатын взвод құрамасын іріктеу.	Кыркүйек, казан	
2.	Взвод пен бөлімше командирлерімен жиналыс өткізу.	Тоқсанына бір рет.	
3.	Әскерге дейінгі шакыру жасына толғандарды арнағы медициналық тексеру комиссиясынан өткізуге апару, кадағалау.	Өтү ретінде байланысты	
4.	Қала аймағындағы әскери бөлімдермен байланыс орнату, әскери қызметшілердің өмірі мен тұрмыстық жағдайларымен танысу, саяхат ұйымдастыру.	Келісуге байланысты.	

II. Атқарылатын негізгі шаралар.

Реттік	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Жауаптылар	Кайда қаралады
1.	Оқытушы-ұйымдастыруышының жұмыс жоспар-ларымен танысу.	Үнемі	АӘД пәннін оқытушы-ұйымдастыруышы	Директор, директор жаңындағы отырыс
2.	Оқытушым-ұйымдастыруышының кала(аудан) деңгейіндегі жиындарға, семинарларға т.б. шараларға катынасуына жағдай жасау.	Айдын 3-ши сәрсенбісі, кәжеттілікке карай	АӘД пәннін оқытушы-ұйымдастыруышы	Мектеп әкімшілігі
3.	Мұғалім-ұйымдастыруышының АӘД бойынша және әскери-патриоттық тәрбие жоспарларын қарап, бекіту.	10.09 -дейін	АӘД пәннін оқытушы-ұйымдастыруышы	Директор
4.	Бағдарлама бойынша тәжірибе жинақтау мақсатында колледждік және кала көлемінде әріптестер сабактарына катынасу.	Жыл бойы	АӘД пәннін оқытушы-ұйымдастыруышы	Директор дын оку ісі жөніндегі орынбасары
5.	АӘД сабагына катынасу және әдістемелік көмек көрсету.	Жыл бойы	АӘД пәннін оқытушы-ұйымдастыруышы	Директор
6.	Коледж студенттерінің ер балаларының дene бітімдерін, спорттық даярлық деңгейін тексеріп отыру.	Оку жылы басында, сонында және токсан сайын	Дене шынықтыру пәннін мұғалімдері	АӘД пәннін оқытушы-ұйымдастыруышы
7.	Пән аралық байланыс пен отансүйгіштік тәрбие деңгейін кадағалау мақсатында құқық, тарих, дene шынықтыру сабактарына катынасу.	Сабак кестесінебайланысты	АӘД пәннін оқытушы-ұйымдастыруышы	Директор және директор орынбасарлары
8.	Даталарға сәйкес: «Ұлы Женіс күні», «Қазақстан Ұланы күні», «Республика күні», «Ауганстаннан Кенес әскерінің шығарылған күні», «Шегарашибар күні», «Байланысшылар күні» және т.б. шаралар ұйымдастыру	Даталарға сай	АӘД пәннін оқытушы-ұйымдастыруышы және сыйып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
9.	Колледшілік саптық және ән айту байқауларын ұйымдастыру.	Жыл бойы	АӘД пәннін оқытушы-ұйымдастыруышы және сыйып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Төтенше жағдайлардан көргануга арналған жаттығу дабылдарын өткізу.	Токсанына бір рет	
Эскери-патриоттық тәрбие апталығын өткізу. Ауган соғысына катысушы жауынгер-интернационалисттермен кездесу.	Акпан	
Жас ұлан соғысы ардагерлерімен кездесу.	Сәуір, мамыр	
Жас ұлан - әскери-спорттық үйірмесі жұмысын жандандыру.	Жыл бойы	
Кала мектептері арасында өтілетін «Жас ұлан» әскери-спорттық мерекелік жарысына катынасу.	Өту ретіне байланысты	

III. Шығармашылық жұмыспен айналысу, жеке білім дәрежесін жетілдірумен айналысу.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерзімі	Орындалғаны туралы деректеме
1.	Әр айдын 3-ші сәрсенбісінде өткізілетін кала оку мекемелерінің мұғалім-ұйымдастырушыларының семинар сабагына катынасу.	әр айдын 3-ші сәрсенбісі	
2.	Колледждің арнайы жоспарларына сәйкес ашық сабактар өткізу.	Мектеп жоспарына сәйкес	

Дидактикалық материалдарды, көрнекіліктер мен басқада құралдарды жаңарту, қайта жасау және жүйелі жетілдіру жоспары

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерзімі	Орындалғаны туралы деректеме
1.	АӘД кабинетінің жаодықталу жоспарын жасау	Жыл бойы	
2.	Оқу кабинетіндегі тәуліктік кезекши орнын реттеу.	Кыркүиек, казан	
3.	Карауыл қызметін оқып, үйренуге арналған орынды нұскамалықтармен толықтыру, кару-жарап оқтауға арналған орын мен оқағар кабыргалық сұлбесін жасау.	Казан	
4.	Саптық аланды анық көрінетіндей етіп жаңарту, сап элементтерін жасау үлгісінің бейнелену үлгісін жасап ілу. (алынбалы-салынбалы түрде жасауға да болады.)	Жыл бойы	
5.	Оқ атуға арналған орынның жабдықталуын дұрыстау, жарық және оқағарын жаңарту, жабдықтау.	Жыл бойы	
6.	Кару-жарап және күнды (кауіпті) заттар сактау бөлмесінің есіктері мен күлшілдерін беріктігін тексеру, орталық дабыл жүйесіне косуға даярлау (немесе косу). Тізімдерін (опись) тексеру, жаңарту.	Желтоқсан-кантар	
7.	Тыныс жолдарын коргайтын Газтұтыштар мен Тұмылдырықтар (респиратор), Жалпы әскерлік корғаныстық жиынтықтарын ретке келтіріп, биркалау.	Кантар	
8.	Дәліздегі әскери-патриоттық, әскери оқу орындарына үгіттеуші кабыргалықтарды жаңарту, толықтыру.	Жыл бойы	

Сабактан тыс үйірмелер жұмысын үйімдастыру. «Болашак командирлер», «Ұлан», «Мергендер», «Ішілдер», «Жас ұлан» т.б.	Казан-мамыр	АӘД пәннін оқытушы-үйімдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
---	-------------	---	---

III. Эскери-патриоттық тәрбиені басшылыққа алу, үйімдастыру және әдістемелік көмек көрсету.

3.1. Жалпы колледждік іс-шаралар

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерзімі	Жауптылар	Кайда каралады
1	АӘД оқытудың негізгі міндеттерін түсіндіру, жасөспірімдерді ұлттық патриотизмге, Елін сүнуге, Отан алдындағы борышын абыраймен аткаруға, Отанды коргауға дайын болуға, өз Отаны Қазакстан Республикасына деген мактандыстық сезімде болуға, бойларына ұялатуға тәрбиелеу.	Жыл бойы	АӘД пәннін оқытушы үйімдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
	Окушылардың біздін еліміздің, КР ішкі және сыртқы саясаты бейбітшілікті жактайтыны, соғысты колдамайтыны, басып алам деушілерге аяусыз соккы бере алатындығын жаңажакты түсіндіру. Қазак халқының, онда тұратын баскада ұлт өкілдерінің салт-дәстүрлеріне, тіліне, дініне құрметпен карауға және де казаки ұлттық тұрғыда тәрбие беру, көп ғасырлық тарихын құрметтеуге насаихаттау.	Жыл бойы, әр сабактың тәрбиелік бөлімінде, тәрбие сағаттарында, сабактан тыс шаралар өткізуде	АӘД пәннін оқытушы үйімдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
	Ауған соғысына катынасушы жауынгер- интернационалисттермен кездесу үйімдастыру, ашық сынып сабактарына шакыру.	Ақпан	АӘД пәннін оқытушы үйімдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
	Ұлы Отан соғысы ардагерлерімен кездесулер үйімдастыру.	Сәуір-мамыр	Сынып жетекшілері АӘД пән жетекшісі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
	«Азаматтық корғаныс» апталығын үйімдастыру.	Ақпан	АӘД пәннін оқытушы үйімдастырушысы	Директордың орынбасары

3.2. Эскери-патриоттық тәрбиені бакылау және басшылық жасау.

Нұтқ	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерзімі	Жауптылар	Кайда каралады
1.	Жалпы колледждік ата-аналар комитеті жиналысын өткізу, онда, «Бала тәрбие сіндегі эскери-патриоттық тәрбиенің алатын орны мен атқаратын ролі» тақырыбында баяндама жасау. Колледжде патриоттық тәрбие беру жөнінде кеңес құру, құрамын бекіту, олардың колледшілік іс-шаралар өткізгенде көмек көрсетіп, үйымдастыру жұмыстарына катынастыру. Әр топ жетекшілері тәрбие жоспарларына патриоттық тәрбие туралы бөлім енгізуді қадағалау. Кеңес жұмысына бағдар беру.	Кыркүйек, казан айындағы бірінші отырыс	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары	Директор
2.	Даталарға сәйкес: «Ұлы Женіс күні», «Қазақстан Ұланы күні», «Республика күні», «Ауғанстаннан Кеңес әскерінің шығарылған күні» т.б. шаралардың дүрыс өтун, жоспарлануын қадағалау.	Даталарға саін	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
3.	Кала деңгейінде өтілетін «Жас ұлан» әскери-спорттық жарыска катынасу, оған дайындық жүргізу.	Жыл бойы, сәуір-мамыр	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директор
4.	Оку жылының аяқталуына байланысты корытынды колледждік әскери- спорттық жарыс үйымдастыру.	Сәуір, мамыр	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

3.3. Топтар арасындағы тәрбие жұмысы.

Реттік	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерзімі	Жауптылар	Кайда каралады
1.	Танымдық, патриоттық максатта мұражайларға саяхат.	Кыркүйек-сәуір	Топ жетекшілері	
2.	«Жас ұлан - әскери-спорттық жарысина катынасу біз үшін мактаныш!» түрғысында даярлық үйрмелерін үйымдастыру.	Жыл бойы	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
3.	Гарнizon бастығының бүйрүғы бойынша бекітілген 5514 әскери бөлімінде ашық есік күнін өткізу	Жоспар бойынша	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
4.	Үйрмелер үйымдастыру. «Жас Сарbaz » « Мерген »	Жыл бойы	АӘД пәнінің оқытушы	Директ. тәрбие ісі жөніндегі

3.3.2 Топтар арасында атқарылатын жұмыстар.

№	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Жауаптылар	Кайда каралады
	«Жас сарбаздар» клубын құрып, жетекшілік (шефтік) әскери бөлімшемен бірлесе істелетін жұмыстар жоспарын құру, ұйымдастыру. Тығыз байланыс орнату, әскери бөлімге саяхат жасау, әскери кызметшілер өмірімен, түрмисымен танысу.	Жыл бойы	АӘД пәннің оқытушы ұйымдастыру шысы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
	Жалпы корғаныс айлығын» өткізу.	Ақпан-наурыз	АӘД пәннің оқытушы ұйымдастыру шысы	АҚ және ТЖ Штаб бастығы
	- КР корғау, КР конституциясы мен зандары; КР КК әскери доктриналары; КР КК әскери дәстүрлері; Ұлы Женіс (1941-45), «Казакстандық батыр аталарымыз бен ағаларымыз»; «Әскери болу-арманым» т.б. такырыптар бойынша кездесулер, ашық сабактар, тәрбие сағаттарын ұйымдастыру.	Жыл соны	Сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

3.3.3. Ата-аналармен әскери-патриоттық тәрбие жөнінде атқарылатын жұмыстар.

№	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Жауаптылар	Кайда каралады
	Колледж студенттерінің АӘД сабагында әскериленген киім киюлерін ұйымдастыру,	Кыркүйек	Ата-аналар кенесі, АӘД пәннің оқытушы ұйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
	Ұлы Отан соғысы ардагерлерімен, Ауған соғысына қатынасушы жауынгер- интернационалистермен, еңбек ардагерлерімен кездесулер ұйымдастыру.	Мектеп жоспары бойынша	Ата-аналар кенесі, АӘД пәннің оқытушы ұйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Такырыптарга катысты материалдарга косымша
деректерді жүйелеу.

Жыл бойы

АӘД пәні оқытушы-ұйымдастырушысы

3.	Акпараттық басылымдардан Қарулы Құштер туралы материалдарды жинастыру.	Жыл бойы	
4.	Интернет аркылы КК туралы деректер жинактау.	Жыл бойы	
5.	«Сарбаздар», «Алғашкы әскери дайындық», «Төтенше жағдайлар акпараттық жинағы » басылымдарына жазылу аркылы ондағы материалдармен үнемі танысып отыру.	Жыл бойы	
6.	Өз іс-тәжірибесі туралы кала(аудан), облыстық, республикалық семинарларда тәжірибе алмасу, баяндама жасау, рефераттар даярлау, БАҚ беттеріне жариялау.	Мүмкіндікке карай	
7.	Әріптестердің сабагына катынасув, тәжіриое алмасу мақсатында.	Жыл бойы	

АӘжТД пәні оқытушы-ұйымдастырушысы

М.Н.Жамбылбаев